

[Miljøministeren]

af november 1987, indtager havafbrændingen en fremtrædende rolle. På det forberedende møde forud for konferencen har der dog ikke kunnet opnås enighed om en ophørsdato. Havafbrænding bør efter dansk opfattelse ophøre straks. Det er derfor mit håb, at det nordiske forslag om stop for afbrænding vinder større tilslutning på Nordsøkonferencen end ved Oslokonventionens møde i juni i år.

Jeg ser et opmuntrende tegn i, at der er opnået enighed om visse aspekter af havafbrændingsspørgsmålet. Alle Nordsølande er enige om at betragte havafbrænding som en midlertidig bortskaffelsesmetode og at støtte udviklingen af alternative landbaserede bortskaffelsesmetoder. Alle lande forpligter sig til at reducere de mængder, der afbrændes på havet, til et minimum. De støtter endvidere princippet om, at affald til afbrænding på havet bør udskibes fra en havn i det land, hvor affaldet er opstået. Der er som nævnt enighed om at fastsætte en dato for ophør af havafbrændinger inden for Oslokonventionens rammer og om, at denne dato skal fastsættes inden 1. januar 1990. Men der er som sagt ikke enighed om, hvilken dato det skal være. De nordiske lande ønsker at indføje: »senest i 1991«, andre lande ønsker: »senest i 1995«, og endnu andre lande ønsker blot at indføje: »så snart det er muligt«. Regeringen ønsker som bekendt at fastsætte den hurtigst mulige ophørsdato og vil udfolde de størst mulige bestræbelser for at opnå dette.

Jeg har for kort tid siden skrevet til mine Nordsøkolleger – om jeg må kalde dem så – og opfordret til at standse havafbrændingen nu. Kan et stop nu for havafbrænding ikke teknologisk lade sig gøre, skal afbrændingen nedtrappes og afvikles hurtigst muligt. Det behøver ikke tage hverken 3 eller 4 år at gøre Nordsøen fri for afbrændinger. Det siger imidlertid sig selv, at lande uden for Nordsøområdet selvfølgelig ikke skal bruge Nordsøen til at afbrænde affald i. Tilsvarende siger det sig selv, at der må træffes beslutning om, at man ikke begynder at afbrænde nye stoffer, som ikke har været afbrændt før.

Endvidere vil den danske regering arbejde for, at de regler, som gælder, og kontrollen med dem skærpes, således at alle Nordsølande får indsigt med, hvad der rent faktisk afbrændes. For at give indtryk af omfanget af de mængder, der afbrændes på havet, kan jeg oplyse, at der i

1985 blev afbrændt ca. 100.000 t affald på Nordsøen. Det svarer til kapaciteten på Kommunekemi. Det skulle derfor være en overkommelig opgave at få de affaldsmængder, der afbrændes på havet, bortskaffet på land i stedet. Hvis viljen er til stede, kan man derfor stoppe havafbrændinger inden for de næste år.

Det affald, der afbrændes på Nordsøen, er især organiske forbindelser, som indeholder klor fra fremstilling af plastic, sprøjtemidler og lægemidler. Røgen fra afbrændingen består af tre elementer, nemlig saltsyre, tungmetaller og organiske stoffer. Saltsyren, der dannes ved forbrændingen af det klorholdige affald, vil i en kort periode og i et begrænset område forsure havet. En normal tilstand vil dog hurtigt genoprettes på grund af havvandets sammensætning. Tungmetaller, som er indeholdt i affaldet, vil tilføres havet i samme mængder, som de findes i affaldet. Der kan ikke forventes at være målelige effekter stammende fra denne tilførsel, idet det drejer sig om meget små mængder.

Selv om forbrændingsprocessen foregår på den bedst tænkelige måde, kan der eventuelt dannes nye organiske forbindelser. Disse samt eventuelle uforbrændte organiske stoffer udgør den største trussel for havmiljøet. Med de meget få undersøgelser, der har været foretaget omkring afbrændingsskibene, har der, bortset fra den nævnte forbigående forsurening, ikke været konstateret skader på havmiljøet, men dette kan ikke tages som udtryk for, at der ikke vil være skader forbundet med afbrænding. Den usikkerhed, der altid vil være forbundet med en sådan aktivitet, bør ifølge min opfattelse komme miljøet til gode.

Med hensyn til spørgsmålet om økonomisk erstatning til fiskerne kan jeg oplyse, at det både i national og international ret er en grundlæggende betingelse, at man kan påvise skader, der har medført konkrete økonomiske tab. Som nævnt er det i dag ikke muligt med tilstrækkelig videnskabelig sikkerhed at bevise konkrete skadevirkninger af afbrændingsaktiviteterne og opgøre tabene som følge heraf.

Endvidere er havafbrænding en formelt lovlig aktivitet efter international ret, hvilket betyder, at det næppe er muligt at påvise et ansvarsgrundlag. Endelig fører grundlæggende principper om havens frihed og principperne om adgangen til havens ressourcer til, at ingen bestemt kreds af personer, i dette tilfælde fisker-